

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

VÄGLEDNING

Statsbidrag till förebyggande åtgärder mot naturolyckor

Regler och riktlinjer för ansökan

Statsbidrag till förebyggande åtgärder mot naturolyckor - Regler och riktlinjer för ansökan

© Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

Enhet: Naturolyckor och beslutsstödsystem

Datum: 2022-06-01

Text: Erik Bern och Kester Gibson

Förord

Klimatförändringarna innebär att det förebyggande arbetet och klimatanpassning blir allt viktigare. Har din kommun bebyggda områden som hotas av naturolycka, områden där marken har för låg stabilitet och behöver förstärkas eller områden som behöver skydd mot översvämning? Då har kommunen möjlighet att söka statligt bidrag till förebyggande åtgärder.

Generellt är det mer lönsamt att förebygga en naturolycka i bebyggda områden än att ta konsekvensen av att den inträffar. I Sverige finns områden som på grund av läge, topografi och markens beskaffenhet utgör riskområden för skred, ras och översvämning. Sådana naturolyckor i befintlig bebyggelse kan medföra stor påverkan på samhället.

För bebyggda områden där risken för naturolyckor är särskilt stor har staten anslagit medel för förebyggande åtgärder, bland annat för att anpassa Sverige till effekter som följer av ett förändrat klimat. Kommuner kan söka bidrag från detta anslag hos Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap, MSB.

Från 2022 har staten höjt anslaget till drygt 500 miljoner kronor per år.

Innehåll

STATSBIDRAG – ETT STÖD TILL KOMMUNER SOM VILL FÖREBYGGA NATUROLYCKOR	5
Använd MSB:s kartunderlag	5
Ansöka med e-tjänsten	5
VAD KAN KOMMUNEN SÖKA BIDRAG FÖR?	6
VAD SKA ANSÖKAN INNEHÅLLA?	7
Följande uppgifter ska lämnas i ansökan	7
Följande information lämnas som bilagor.....	7
HUR HANDLÄGGS KOMMUNENS ANSÖKAN?	8
Ansökan och beslut.....	8
Utbetalning av statsbidrag	8
Slutredovisning av åtgärderna.....	8
INFORMATION, LÄNKAR OCH KONTAKTUPPGIFTER.....	9
Information på webben	9
Ansökan via e-tjänst	9
MSB:s kontaktpersoner.....	9

Statsbidrag – ett stöd till kommuner som vill förebygga naturolyckor

Kommuner kan söka statsbidrag

Statsbidraget är till för att stödja kommuner att vidta förebyggande åtgärder mot naturolyckor.

Kommuner kan söka bidrag för förebyggande åtgärder mot naturolyckor som utförs eller avses bli utförda bl.a. för att anpassa Sverige till de effekter som följer av ett förändrat klimat.

Bidrag ges för förebyggande åtgärder som skyddar befintlig bebyggelse mot översvämning, ras och skred. Bidrag kan idag lämnas med upp till 60 procent av de bidragsberättigade kostnaderna.

Använd MSB:s kartunderlag

Som ett underlag till ansökningarna om statsbidrag utför MSB översiktliga karteringar av markens stabilitet inom bebyggda områden samt karteringar av översvämningshotade områden. Karteringarna kan också utgöra ett stöd till den kommunala riskhanteringen.

Läs mer om skredkarteringar på

<https://www.msb.se/sv/verktyg--tjanster/stabilitetskartering-finkorniga-jordarter/> och <https://www.msb.se/sv/verktyg--tjanster/oversiktlig-stabilitetskartering-i-moran-och-grova-jordar/>

Läs mer om översvämningsskarteringar på

<https://www.msb.se/sv/arnesomraden/skydd-mot-olyckor-och-farliga-amnen/naturolyckor-och-klimat/oversvamning/oversvamningskarteringar-och-samordning/>

Ansök via e-tjänst

Ansökan lämnas till MSB via en e-tjänst på MSB:s e-tjänsteportal

<https://etjanst.msb.se/e-tjanster/>

Som underlag för ansökan är det viktigt att hotbilden är noggrant utredd och att åtgärden beskrivs tydligt i ansökan med kartor, ritningar och beräkningar. Olika utredningar krävs beroende på om ansökan avser förebyggande åtgärder mot översvämning eller mot ras och skred. Vad som ska bifogas ansökan framgår av e-tjänsten.

Sista ansökningsdatum är den 1 augusti varje år.

Vad kan kommunen söka bidrag för?

Övergripande principer

- Bidrag ges för förebyggande åtgärder mot översvämning, ras och skred
- Bidrag ges för fysiska åtgärder som skyddar befintlig bebyggelse
- Bidraget är begränsat till maximalt 60 procent av kostnaden för den förmånligaste åtgärden som reducerar risken

Exempel på kostnader som kan vara bidragsgrundande

- Kostnader som är direkt kopplade till att öka markens stabilitet eller skydda mot översvämning samt åtgärder som är en direkt följd av att kunna utföra dessa
- Kostnader för utredningar som behövs för MSB:s handläggning av ansökan
- Kostnader för att pröva åtgärderna i miljödomstol

Exempel på kostnader som inte är bidragsberättigade

- Kostnader för underhåll
- Övergripande studier och riskanalyser

Vad ska ansökan innehålla?

Följande uppgifter ska lämnas i ansökan

- Grunduppgifter om sökande kommun samt kontaktuppgifter
- Åtgärdens namn och vilken typ av naturolycka den gäller
- Koordinater som visar åtgärdens lokalisering
- En sammanfattande beskrivning av åtgärden
- Uppgifter om åtgärdens kostnad
- Uppgifter om annan finansiering
- Uppgifter om tillstånd, dispenser eller anmälan som krävs för att genomföra åtgärden
- En beskrivning av risken som ska förebyggas
- En beskrivning av hur åtgärden har tagit hänsyn till de effekter som följer av ett förändrat klimat
- Uppgifter om åtgärden berör förorenad mark

Följande information lämnas som bilagor

- Karta som visar åtgärdens lokalisering och placering
- Karta över området där risken ska förebyggas, t.ex. skredriskområde eller översvämningsyta
- Detaljerad beskrivning av åtgärden inkl. beräkningar, ritningar m.m.
- Kostnadsberäkningar
- Tidplan för åtgärdens genomförande
- Riskbedömning - riskinventering, riskanalys och riskvärdering
- Utdrag ur strategier, planer eller program som är relevanta för åtgärden
- Kostnad-/nyttoanalys
- Miljökonsekvensbeskrivning
- Bilagor specifikt för skred och ras t.ex. geoteknisk PM avseende stabilitet
- Bilagor specifikt för bergras t.ex. bergteknisk utredning
- Bilagor specifikt för översvämning t.ex. redovisning av kartor med översvämningsutbredning

Hur handläggs kommunens ansökan?

Ansökan och beslut

Ansökan lämnas via MSB:s e-tjänst senast den 1 augusti.

Efter den 1 augusti sammanställs och påbörjas hanteringen av alla inkomna ansökningar och hanteras parallellt med varandra. Under handläggningen bistår Statens geotekniska institut (SGI) MSB med geotekniskt expertstöd liksom Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI) med hydrologiskt expertstöd.

Under handläggningstiden har MSB kontakt med kommunen om eventuellt behov av komplettering av handlingarna. Vissa kommuner besöks under handläggningstiden för att diskutera ansökan samt för att studera berört område i fält.

MSB gör en samlad bedömning och prioritering av alla inkomna ansökningar och fördelar sedan de tillgängliga medlen till de objekt som bedöms ha bäst förutsättningar att minska risken för naturolyckor.

Om beslutet gäller en planerad åtgärd lämnar MSB först ett preliminärt beslut. MSB fattar slutligt beslut efter det att kommunen beslutat om att ta emot bidraget och att utföra åtgärderna.

Beslut om bidrag kan innehålla vissa rekommendationer, till exempel angående markens framtida användning och belastning.

Om åtgärden ska prövas i miljödomstol kan beslut fattas först när miljödom meddelats.

Utbetalning av statsbidrag

Beviljat bidrag för planerad åtgärd betalas ut till hälften vid beslutstillfället och återstående del i vissa ärenden efter upparbetad kostnad, samt slutligen då åtgärden är slutredovisad.

Slutredovisning av åtgärderna

När åtgärderna har utförts ska relationsritningar, slutbesiktningsprotokoll samt sammanställning över kostnader redovisas till MSB genom kopior av verifikat.

Om de genomförda åtgärderna avviker från det som angivits i ansökningshandlingarna ska en beskrivning av de alternativa åtgärderna samt beräkningar som verifierar att åtgärderna ger tillfredsställande säkerhet bifogas.

Om åtgärderna inte utförs eller inte når förväntad säkerhetsnivå är kommunen återbetalningsskyldig för den del av bidraget som har utbetalats.

Information, länkar och kontaktuppgifter

Information på webben

Mer information om statsbidrag för naturolyckor finns på MSB:s webbsida

<https://www.msb.se/sv/amnesomraden/skydd-mot-olyckor-och-farliga-amnen/naturolyckor-och-klimat/statsbidrag-vid-naturolyckor/>

Ansökan via e-tjänst

MSB:s e-tjänsteportal <https://etjanst.msb.se/e-tjanster/>

MSB:s kontaktpersoner

Vid frågor och information om statsbidraget kan följande handläggare kontaktas.

Erik Bern

tel: 010-240 50 09

e-post: erik.bern@msb.se

Kester Gibson

tel: 010-240 53 96

e-post: kester.gibson@msb.se

Joel Brask

tel: 010-240 52 95

e-post: joel.brask@msb.se

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap